

Kedves székely szőlész-borász barátaim!

A múlt évben, amikor egy erdélyi bukovinai kirándulásról jöttünk haza, a buszban egy szőlész,- borász,- kertész,- és növényvédő agrármérnök szinte hazáig a szőlőművelésről, a borkészítésről és a borkezelésről tartott előadást. Amikor hátranztem a buszban, meglepődve láttam, hogy az utasok közül csak nagyon kevesen szundikálnak, a többség az ülésről előrehajolva, a közelebb ülők pedig Lajos felé fordulva hallgatják, hogy miről beszél a mérnök úr. Hamar kiderült, hogy az utasok között nagyon sok a szőlész-borász. Na, gondoltam magamban, hogy ez a legjobb alkalom arra, hogy előálljak egy régen dédelgetett elképzeléssel, nevezetesen, hogy rendezzünk országos székely borversenyt. A bejelentésnek nagyon jó volt a fogadtatása, egyre több helyeslés és egyetértő megjegyzés hangzott el.

Székely ember és a szőlészet, a borászat?

Hát igen, Bukovinában nem szállt apáról fiúra a szőlőművelés tudománya. 1945-ben meggyűlt a bajunk a szőlővel, kaptunk hideget-meleget a sokáig együtt élő gazdáktól. Otthon Bukovinában nem foglalkoztak szőlőműveléssel. A régi öregek mesélték, hogy Bukovinában akkora telek voltak, s olyan metsző hideg, mint a muszkáknál Szibériában. Volt olyan esztendő, hogy az eszterhíjáig ért, alagutat kellett vájni a hóba az istállóig, hogy enni tudjanak adni a jószágoknak. Hogy csak a zord időjárás volt-e az oka annak, hogy az őseink nem foglalkoztak szőlőműveléssel, Ádám bácsi (Sebestyén Ádám) könyvét olvasva lehetnek kétségeink. Ádám bácsi leírta, hogy a Bukovina kormányzója, Mártonffy Mórt Moldvába küldte, hogy a Bukovinában kezdődő szőlőműveléshez szőlőtőkét vásároljon és a székely bujdosókat Bukovinába édesgesse. Az elültetett szőlőoltványokból 1783-ban egy holdnyi szőlőkert lett a Szucsáva partján, és az év őszén már megtörtént az első szüretelés, aminek néhány vödör bor lett az eredménye. Hogy Bécsben is meggyőződjének arról, hogy Bukovinában is jó bor terem, Mártonffy Mór 1784 elején két üveg bort küldött Bécsbe Hadik Andrásnak, a haditanács elnökének. Jelezni akarták, hogy a Bukovinában termelt bor is kitűnő. Miután Bukovina polgári közigazgatás alá került és Mártonffy Mór is meghalt, a buzgóság a szőlőtermesztés területén is megcsappant, később teljesen elhanyagolták. Még Mártonffy népe is megfélekedett a szőlőművelésről.

Ádám bácsi a könyvében azt is leírja, hogy Molnár Géza Istensegíts igazgató tanítója, nyugállományba vonulása után az istensegítsi határban földet vásárolt és ott minta-gyümölcsös kertet létesített. A legkülönbébb gyümölcsfákat ültette igen nagy szakértelemmel. Mártonffy, Istensegíts első papjának halála után, ő az első, aki újból szőlőkertet varázsolt Istensegíts határában és szép eredményeket ért el. Mindezeket olvasva és székely múltunk egy jelentős időszakát megélve arra gondolok, hogy a szőlőművelés elsorvadásának talán az is oka lehetett, hogy abból a kevés földből nem lehetett kihalítani egy darabot szőlőnek. A megélhetéshez szükséges legfontosabb növényeket kellett termelni, úgy mint; káposzta, hagyma, pityóka, terebúza, valamint a lónak, s a jószágoknak széna és abrak is kellett.

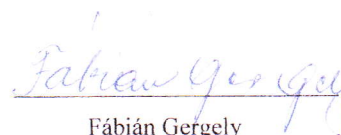
Évtizedek múltán a korábbi sértő megjegyzések feledésbe mentek. Igazolódni látszik e vonatkozásban is az az alkalmas helyen és időben elhangzott megállapításom, hogy a székelység bebizonyította, hogy békés, konszolidált, fejlett társadalmi, gazdasági és kulturális viszonyok között legalább annyira képes, mint a társadalom bármely népcsoportja.

Most a szőlőművelésre, borkészítésre fordítva a figyelmet, visszafogott büszkeséggel megállapíthatjuk, hogy a bukovinai székelyek között is nagyon sok kiváló szőlész-borász található. A meghirdetett borversennyel alkalmat kívánunk teremteni arra, hogy bebizonyítsátok, hogy a történelmi borvidékeken; Szekszárdon, Baranya-, Bács-Kiskun megyében, Mohács térségében és a Völgységben versenyképes borokat tudtok készíteni.

Gyertek, hívunk és várunk, legyen szép ez a nap és alkalom arra, hogy megbeszéljük közös dolgainkat. Visszatekintsünk a közös múltra, szót váltsunk a jelenről, és ha érdemes, elmerengjünk a jövőről. Legyen egyfajta székely találkozó, szolgálja az egymásra találását, erősítse az egymáshoz tartozás érzését, a múlt vállalását és a székely identitás erősítését.

Bonyhád, 2009. április 6.

Székely barátsággal:

Fábrián Gergely

Bukovinai Székelyek Országos
Szövetségének tiszteletbeli elnöke